

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

***HUBUNGAN ANTARA EFIKASI KEUSAHAWANAN
DENGAN TEKAD KEUSAHAWANAN TANI DALAM
KALANGAN PELAJAR PERTANIAN***

MOHD ZAILANI BIN IBRAHIM

FPP 2014 39

**HUBUNGAN ANTARA EFIKASI KEUSAHAWANAN
DENGAN TEKAD KEUSAHAWANAN TANI DALAM
KALANGAN PELAJAR PERTANIAN**

MOHD ZAILANI BIN IBRAHIM

**MASTER SAINS
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA**

2014

**HUBUNGAN ANTARA EFIKASI KEUSAHAWANAN DENGAN TEKAD
KEUSAHAWANAN TANI DALAM KALANGAN PELAJAR PERTANIAN**

Oleh

MOHD ZAILANI BIN IBRAHIM

**Tesis ini Dikemukakan kepada Sekolah Pengajian Siswazah, Universiti Putra
Malaysia sebagai Memenuhi Keperluan untuk Ijazah Master Sains**

Februari 2014

HAK CIPTA

Semua bahan yang terkandung dalam tesis ini, termasuk tanpa had teks, logo, ikon, gambar dan semua karya seni lain, adalah bahan hak cipta Universiti Putra Malaysia kecuali dinyatakan sebaliknya. Penggunaan mana-mana bahan yang terkandung dalam tesis ini dibenarkan untuk tujuan bukan komersil daripada pemegang hak cipta. Penggunaan komersil bahan hanya boleh dibuat dengan kebenaran bertulis terdahulu yang nyata daripada Universiti Putra Malaysia.

Hak cipta © Universiti Putra Malaysia

Abstrak tesis ini dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk Ijazah Master Sains

HUBUNGAN ANTARA EFIKASI KEUSAHAWANAN DENGAN TEKAD KEUSAHAWANAN TANI DALAM KALANGAN PELAJAR PERTANIAN

Oleh

MOHD ZAILANI IBRAHIM

Februari 2014

Pengerusi : Ramlah Hamzah, PhD

Fakulti : Pengajian Pendidikan

Tujuan penyelidikan ini adalah untuk mengenal pasti tekad keusahawanan tani pelajar pertanian dan hubungannya dengan ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial usahawan tani. Kajian ini menggunakan kaedah tinjauan deskriptif di mana responden kajian terdiri daripada 589 pelajar tingkatan 4 pertanian yang belajar di Sekolah Menengah Kebangsaan dan Sekolah Menengah Vokasional (Pertanian) dalam Zon Tengah Semenanjung Malaysia. Kajian ini dibina berdasarkan teori Tingkah Laku Terancang oleh Ajzen (1991). Data dikumpul dengan menggunakan soal selidik yang mengandungi lima bahagian, iaitu tekad keusahawanan tani, ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan, nilai sosial usahawan tani dan demografi responden. Keputusan dari kajian mendapati bahawa tahap tekad keusahawanan tani pelajar pertanian keseluruhannya ialah pada tahap sederhana tinggi ($\text{min}=3.79$, $\text{SP}=.65$), manakala terdapat hubungan yang positif dan signifikan di antara efikasi keusahawanan ($r=.64$, $p<.05$), nilai sosial usahawan tani ($r=.43$, $p<.05$) dan ciri-ciri keusahawanan ($r=.28$, $p<.05$) dengan tekad keusahawanan tani. Sebagai rumusan, tekad keusahawanan tani pelajar pertanian keseluruhannya adalah sederhana tinggi dan terdapat hubungan yang signifikan tekad keusahawanan tani dengan ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial usahawan tani. Oleh itu perancangan dan pelaksanaan program-program yang boleh meningkatkan ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial usahawan tani adalah penting bagi meningkatkan tekad keusahawanan tani pelajar agar pelajar pertanian berkeyakinan penuh untuk menjadi usahawan tani yang berjaya.

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Putra Malaysia in fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science

**RELATIONSHIP BETWEEN ENTREPRENEURSHIP SELF-EFFICACY
WITH AGRO-ENTREPRENEURIAL INTENTIONS AMONG AGRICULTURE
STUDENTS**

By

MOHD ZAILANI IBRAHIM

Februari 2014

Chairman : Ramlah Hamzah, PhD

Faculty : Educational Studies

The purpose of the study is to identify the agro-entrepreneurial intentions among agriculture students and the relationship with entrepreneurial characteristics, entrepreneurship self-efficacy and agro-entrepreneur social value. The method used in this study was descriptive-surveying which involved 589 form 4 students of agriculture study in secondary schools and Vocational schools (agriculture) in middle zone of Peninsular Malaysia. The theoretical framework of the study was mainly based from the theory of planned behavior by Ajzen (1991). Data was collected using questionnaire which consisted of five parts, namely agro-entrepreneurial intentions, entrepreneurial characteristics, entrepreneurship self-efficacy, agro-entrepreneur social value and students' demography. The results show that the level of agro-entrepreneurial intentions among agriculture students are on high moderate level (mean=3.79, SD=.65) which display a positive relationship and have a significant correlation between entrepreneurship self-efficacy ($r=.64$, $p<.05$), agro-entrepreneur social value ($r=.43$, $p<.05$) and entrepreneurial characteristics ($r=.28$, $p<.05$) with entrepreneurial intentions. As a conclusion, the agro-entrepreneurial intentions among agricultural students as a whole is at a moderate level. There are significant and positive relationships of agro entrepreneurial intentions with entrepreneurial characteristic, entrepreneurship self-efficacy and the social value of agro-entrepreneur students. Therefore, the planning and implementation of related programmes such as entrepreneurial characteristic, entrepreneurship self-efficacy and students' agro-entrepreneur social value are important to increase students' agro-entrepreneurial intentions so that they have the full confidence and devotion to be successful agro-entrepreneurs.

PENGHARGAAN

Syukur Alhamdulillah ke hadrat Illahi atas Hidayah-Nya saya dapat menyiapkan tesis ini. Jutaan terima kasih diucapkan kepada semua pihak yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam membantu menyiapkan tesis ini.

Setinggi penghargaan dirakamkan kepada Pengerusi Jawatankuasa Penyeliaan Tesis, Prof. Madya Dr. Ramlah Hamzah, yang sentiasa memberi dorongan dan bimbingan sehingga tesis ini berjaya disiapkan. Setinggi penghargaan turut dirakamkan kepada Prof. Madya Dr. Mohd Ibrahim Nazri, selaku ahli Jawatankuasa Penyeliaan Tesis, yang tidak jemu memberi panduan dan tunjuk ajar dalam menyiapkan tesis ini.

Penghargaan dan ucapan jutaan terima kasih diucapkan kepada sumber inspirasi, iaitu isteri tercinta Nor Asiah Ariffin dan anak-anak tersayang Ainis Shareezan, Ainis Salwani, Afiq Amirullah, Afiq Amartullah, Afiq Amanullah dan Siti Ainsyah yang sentiasa memberi galakan dalam menyempurnakan tesis ini.

Saya mengesahkan bahawa satu Jawatankuasa Pemeriksaan telah berjumpa pada 5 Februari 2014 untuk menjalankan peperiksaan akhir bagi Mohd Zailani Bin Ibrahim untuk menilai tesis beliau yang bertajuk “Hubungan Antara Efikasi Keusahawanan Dengan Tekad Keusahawanan Tani Dalam Kalangan Pelajar Pertanian” mengikut Akta Universiti dan Kolej 1971 dan Perlembagaan Universiti Putra Malaysia [P.U.(A) 106] 15 Mac 1998. Jawatankuasa tersebut telah memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahi ijazah Master Sains.

Ahli Jawatankuasa Peperiksaan Tesis adalah seperti berikut:

Turiman Suandi, PhD

Profesor
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Azizan Asmuni, PhD

Pensyarah Kanan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Suhaida Abd Kadir, PhD

Pensyarah Kanan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Nor Aishah Buang, PhD

Profesor
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
(Pemeriksa Luar)

NORITAH OMAR, PhD

Profesor Madya dan Timbalan
Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh:

Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut:

Ramlah Hamzah, PhD

Pensyarah Kanan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Mohd Ibrahim Nazri, PhD

Pensyarah Kanan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

BUJANG BIN KIM HUAT, PhD

Profesor dan Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh: 16 Jun 2014

PERAKUAN

Perakuan pelajar siswazah

Saya memperakui bahawa:

- tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli;
- setiap petikan, kutipan dan ilustrasi telah dinyatakan sumbernya dengan jelas;
- tesis ini tidak pernah dimajukan sebelum ini, dan tidak dimajukan serentak dengan ini, untuk ijazah lain sama ada di Universiti Putra Malaysia atau di institusi lain;
- hak milik intelek dan hakcipta tesis ini adalah hak milik mutlak Universiti Putra Malaysia, mengikut Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Penyelidikan) 2012;
- kebenaran bertulis daripada penyelia dan Pejabat Timbalan Naib Canselor (Penyelidikan dan Inovasi) hendaklah diperoleh sebelum tesis ini diterbitkan (dalam bentuk bertulis, cetakan atau elektronik) termasuk buku, jurnal, modul, prosiding, tulisan popular, kertas seminar, manuskrip, poster, laporan, nota kuliah, modul pembelajaran atau material lain seperti yang dinyatakan dalam Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Penyelidikan) 2012;
- tiada plagiat atau pemalsuan/fabrikasi data dalam tesis ini, dan integriti ilmiah telah dipatuhi mengikut Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Pengajian Siswazah) 2003 (Semakan 2012-2013) dan Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Penyelidikan) 2012. Tesis telah diimbaskan dengan perisian pengesanan plagiat.

Tandatangan: _____

Tarikh: 5 Februari 2014

Nama dan No. Matrik: Mohd Zailani Bin Ibrahim (GS29037)

Perakuan Ahli Jawatankuasa Penyeliaan:

Dengan ini, diperakukan bahawa:

- penyelidikan dan penulisan tesis ini adalah di bawah seliaan kami;
- tanggungjawab penyeliaan sebagaimana yang dinyatakan dalam Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Pengajian Siswazah) 2003 (Semakan 2012-2013) telah dipatuhi.

Tandatangan: _____

Nama Pengerusi
Jawatankuasa Penyeliaan

Tandatangan: _____

Nama Ahli
Jawatankuasa Penyeliaan

JADUAL KANDUNGAN

	Muka Surat
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	iv
PENGESAHAN	v
PERAKUAN	vii
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xv
SENARAI SINGKATAN	xvi

BAB

1	PENDAHULUAN	
1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	1
1.3	Penyataan masalah	4
1.4	Objektif Kajian	5
1.5	Persoalan Kajian	6
1.6	Kepentingan Kajian	6
1.7	Batasan Kajian	7
1.8	Definisi Istilah	7
	1.8.1 Tekad Keusahawanan Tani	7
	1.8.2 Ciri-Ciri Keusahawanan	8
	1.8.3 Efikasi Keusahawanan	9
	1.8.4 Nilai Sosial Keusahawanan Tani	9
2	TINJAUAN LITERATUR	
2.1	Pengenalan	10
2.2	Konsep Usahawan dan Keusahawanan	10
2.3	Tekad Keusahawanan	11
2.4	Ciri-Ciri Keusahawanan	13
2.5	Efikasi Keusahawanan	18
2.6	Nilai Sosial Keusahawanan Tani	20
2.7	Tekad Keusahawanan Tani dan Demografi Pelajar	22
2.8	Kajian-Kajian Berkaitan Tekad Keusahawanan Tani	27
2.9	Pendekatan Teori dan Model Keusahawanan	29
	2.9.1 Teori Tingkahlaku Terancang Ajzen	29
	2.9.2 Model Tekad Keusahawanan Krueger dan Casrud (1993)	32
	2.9.3 Teori dan Model Tekad Keusahawanan Davidsson (1995)	32
	2.9.4 Model Tekad Keusahawanan Bird	33

2.10	Kerangka Konseptual Kajian	34
3	METODOLOGI KAJIAN	
3.1	Pengenalan	37
3.2	Rekabentuk Kajian	37
3.3	Populasi dan Sampel Kajian	37
3.4	Lokasi Kajian	41
3.5	Instrumen Kajian	41
3.6	Kesahan dan Kebolehpercayaan	43
3.7	Kajian Rintis	43
3.8	Pengumpulan Data	44
3.9	Pengnalisieren Data	44
4	DAPATAN KAJIAN	
4.1	Pengenalan	46
4.2	Profil Demografi Responden Kajian	46
4.3	Tahap Tekad Keusahawanan Tani, Ciri-Ciri Keusahawanan, Efikasi Keusahawanan dan Nilai Sosial Keusahawanan Tani Dalam Kalangan Pelajar Pertanian	50
4.3.1	Tahap Tekad Keusahawanan Tani	50
4.3.2	Tahap Ciri-Ciri Keusahawanan	52
4.3.3	Tahap Efikasi Keusahawanan	58
4.3.4	Tahap Nilai Sosial Keusahawanan Tani	60
4.4	Hubungan Antara Tekad Keusahawanan Tani Dengan Ciri-Ciri Keusahawanan, Efikasi Keusahawanan dan Nilai Sosial Kesahawanan Tani	63
4.5	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Faktor Demografi Pelajar	63
4.5.1	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Jantina	63
4.5.2	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pekerjaan Bapa	64
4.5.3	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pekerjaan Ibu	64
4.5.4	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pengalaman Perniagaan Dan Keusahawanan	65
4.5.5	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pilihan Mata Pelajaran KHB	65
4.5.6	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Aliran	66
4.5.7	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Lokasi Sekolah	67

5	RUMUSAN, PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN	
5.1	Pengenalan	68
5.2	Rumusan	68
5.3	Perbincangan	69
5.3.1	Demografi Pelajar	69
5.3.2	Tahap Tekad Keusahawanan Tani Pelajar	70
5.3.3	Tahap Ciri-Ciri Keusahawanan dan Hubungannya Dengan Tekad Keusahawanan Tani	71
5.3.4	Tahap Efikasi Keusahawanan dan Hubungannya Dengan Tekad Keusahawanan Tani	73
5.3.5	Tahap Nilai Sosial Keusahawanan Tani dan Hubungannya Dengan Tekad Keusahawanan Tani	75
5.3.6	Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Profil Demografi Responden	77
5.4	Implikasi dan Cadangan	80
5.5	Kesimpulan	83
5.6	Cadangan Kajian Lanjutan	85
	BIBLIOGRAFI	86
	LAMPIRAN	99

SENARAI JADUAL

Jadual	Muka Surat
3.1 Bilangan Sekolah Menengah Kebangsaan Yang Menawarkan Mata Pelajaran Elektif Sains Pertanian Dan Enrolmen Pelajar Tingkatan 4 Tahun 2012 di Negeri Perak, Kuala Lumpur dan Selangor	38
3.2 Bilangan Sekolah Menengah Vokasional Yang Menawarkan Mata Pelajaran Pertanian Dan Enrolmen Pelajar Tingkatan 4 Tahun 2012 di Semenanjung Malaysia	38
3.3 Bilangan Responden Yang Diperlukan Di SMK Dalam Zon Tengah dan Di SMV Pertanian Semenanjung Malaysia	39
3.4 Bilangan Responden Yang Diperlukan Di SMK Dalam Setiap Negeri Zon Tengah	39
3.5 Bilangan Responden Yang Diperlukan Di SMV Pertanian Di Semenanjung Malaysia	40
3.6 Bilangan Responden Yang Diperlukan Bagi Kategori Sekolah Menengah Kebangsaan di Bandar dan Luar Bandar Di Tiga Buah Negeri Yang Terlibat.	40
3.7 Item Dalam Dimensi Ciri-Ciri Keusahawanan	42
3.8 Indeks Kebolehpercayaan Instrumen	43
3.9 Tatacara Penganalisisan Data	44
3.10 Jadual Penentuan Tahap	45
3.11 Jadual Pekali Korelasi	45
4.1 Taburan Profil Demografi Responden Kajian	47
4.2 Profil Responden Yang Mempunyai Pengalaman Perniagaan dan Keusahawanan Dalam Tiga Sumber Yang Telah Dikenalpasti	48

4.3	Profil Responden Yang Mempunyai Pengalaman Perniagaan dan Keusahawanan Dalam Tiga Sumber Yang Telah Dikenalpasti Mengikut Jantina	49
4.4	Profil Responden Dalam Empat Pilihan KHB Berdasarkan Jantina	50
4.5	Min, Sisihan Piawai, Nilai Minimum dan Nilai Maksimum Untuk Tekad Keusahawanan Tani Pelajar	51
4.6	Peratus dan Min Item Tekad Keusahawanan Tani Di kalangan Pelajar Pertanian	52
4.7	Min, Sisihan Piawai, Nilai Minimum dan Nilai Maksimum Untuk Ciri-Ciri Keusahawanan Pelajar	53
4.7a	Peratus dan Min Item Motivasi Dikalangan Pelajar Pertanian	54
4.7b	Peratus dan Min Item Kreatif dan Inovatif Dikalangan Pelajar Pertanian	55
4.7c	Peratus dan Min Item Keyakinan Diri Dikalangan Pelajar Pertanian	56
4.7d	Peratus dan Min Item Lokus Kawalan Dalam Dikalangan Pelajar Pertanian	57
4.7e	Peratus dan Min Item Kesanggupan Mengambil Risiko Dikalangan Pelajar Pertanian	58
4.8	Min, Sisihan Piawai, Nilai Minimum dan Nilai Maksimum Untuk Efikasi Keusahawanan Pelajar	59
4.9	Peratus dan Min Item Efikasi Keusahawanan Dikalangan Pelajar Pertanian	60
4.10	Min, Sisihan Piawai, Nilai Minimum dan Nilai Maksimum Untuk Nilai Sosial Keusahawanan Tani Pelajar	61
4.11	Peratus dan Min Item Nilai Sosial Keusahawanan Tani Dikalangan Pelajar Pertanian.	62
4.12	Ujian Korelasi Pearson Antara Tekad Keusahawanan Tani Dengan Ciri-Ciri Keusahawanan	63
4.13	Ujian-t Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Jantina	64

4.14	Analisis Perbezaan antara Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pekerjaan Bapa	64
4.15	Ujian ANOVA satu hala Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pekerjaan Ibu	64
4.16	Ujian-t Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pengalaman Perniagaan dan Keusahawanan	65
4.17	Ujian ANOVA satu hala Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Pilihan Mata Pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu	66
4.18	Ujian ANOVA satu hala Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Mengikut Aliran	66
4.19	Ujian-t Perbezaan Tekad Keusahawanan Tani Pelajar Mengikut Lokasi Sekolah Bandar dan Luar Bandar	67

SENARAI RAJAH

Rajah	Muka Surat
2.1 Teori Tingkah Laku Terancang Ajzen (1991)	31
2.2 Model Tekad Keusahawanan Kruger dan Casrud (1993)	32
2.3 Model Tekad Keusahawanan Davidsson (1995)	33
2.4 Model Adaptasi Tekad Keusahawanan Bird (1988)	34
2.5 Kerangka Konseptual Kajian	36

SENARAI SINGKATAN

AS	Amerika Syarikat
BPK	Bahagian Perkembangan Kurikulum
BPPDP	Bahagian Penyelidikan dan Perancangan Dasar Pendidikan
BTP	Bahagian Teknologi Pendidikan
EIQ	<i>'Entrepreneurial Intention Questionnaire'</i>
ERT	Ekonomi Rumah Tangga
IKM	Institut Kemahiran MARA
IPTA	Institusi Pengajian Tinggi Awam
IPTS	Institusi Pengajian Tinggi Swasta
KHB	Kemahiran Hidup Bersepadu
KHBSM	Kemahiran Hidup Bersepadu Sekolah Menengah
KHBSR	Kemahiran Hidup Bersepadu Sekolah Rendah
KT	Kemahiran Teknikal
KVP	Kolej Vokasional Pertanian
MARA	Majlis Amanah Rakyat
MBA	<i>'Master of Business Administration'</i>
MPV	Mata Pelajaran Vokasional
PK	Perdagangan dan Keusahawanan
RMK-9	Rancangan Malaysia Kesembilan
RMK-10	Rancangan Malaysia Kesepuluh
SMK	Sekolah Menengah Kebangsaan
SMT	Sekolah Menengah Teknik
SMV	Sekolah Menengah Vokasional
TEKUN	Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Bab ini memperihalkan tentang latar belakang kajian , pernyataan masalah, objektif kajian, persoalan kajian, kepentingan kajian, batasan kajian serta definisi istilah bagi tekad keusahawanan tani, ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial usahawan tani.

1.2 Latar Belakang Kajian

Salah satu bidang keusahawanan yang menjadi tumpuan utama ialah keusahawanan tani. Mahfoor (2007) menjelaskan dalam konteks Negara Malaysia, usahawan tani tidak hanya bermaksud usahawan dalam bidang pertanian tulen dan yang berkaitan perniagaan pertanian sahaja, tetapi ia juga termasuk para petani yang berubah dari pertanian tradisional kepada perusahaan berorientasikan perniagaan. Pelbagai usaha telah dijalankan oleh kerajaan untuk membudayakan masyarakat dengan kerjaya usahawan tani bermula dari peringkat sekolah, Institusi Pengajian Tinggi Awam dan Swasta (IPTA dan IPTS) serta masyarakat umum. Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani menambah peruntukan bagi pelaksanaan Program Inkubator Usahawan Belia Tani dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMK-10) bagi menarik lebih ramai penyertaan golongan muda dalam bidang pertanian (Kementerian Asas Tani, 2012).

Dalam Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK-9) yang telah dilancarkan pada tahun 2006, kerajaan telah merencanakan aspek memperkasakan pertanian baru yang merangkumi aspek pertanian komersial, bioteknologi serta menekankan aspek pertanian sebagai satu perniagaan (Malaysia, Rancangan Malaysia Kesembilan, 2006). Kesenambungan ini diteruskan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMK-10) di mana berdasarkan laporan portal rasmi Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani (2012), kerajaan akan menambah peruntukan bagi pelaksanaan Program Inkubator Usahawan Belia Tani dalam RMK-10 bagi menarik lebih ramai penyertaan golongan muda dalam bidang pertanian. Transformasi ini memerlukan pembudayaan keusahawanan dalam bidang pertanian supaya dapat melahirkan satu generasi usahawan tani yang terdiri daripada golongan belia yang mempunyai pendidikan bagi menerajui usaha merevolusikan bidang pengeluaran makanan dalam sektor pertanian.

Fatimah Mohamed Arshad (2005) menjelaskan bahawa dalam Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK-9) kerajaan menetapkan untuk mencapai imbalan positif dalam imbalan pembayaran makanan. Salah satu strategi adalah dengan mewujudkan persekitaran perniagaan pertanian yang dinamik yang dipandu oleh usahawan tani. Norhasni (2007) menjelaskan

bahawa proses melahirkan usahawan tani seharusnya melibatkan golongan belia terutamanya yang berpendidikan bagi mengubah persepsi dan mentaliti belia terhadap bidang pertanian. Belia yang dimaksudkan di sini ditakrifkan sebagai golongan lepasan sekolah yang berusia 18 tahun ke atas sehingga peringkat awal dewasa iaitu 40 tahun.

Hasrat kerajaan pada masa kini ialah melahirkan ramai golongan belia yang menceburi pelbagai bidang keusahawanan dan salah satunya ialah bidang keusahawanan pertanian. Adalah menjadi hasrat kerajaan untuk menarik minat usahawan belia tani daripada golongan muda kerana dalam masa yang sama mereka boleh membantu kerajaan mengurangkan import bahan makanan (Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani, 2012). Justeru itu, melalui Kementerian Pelajaran Malaysia, kerajaan telah menyemarakkan lagi usaha membudayakan keusahawanan dalam kalangan rakyat Malaysia dengan menyemai budaya keusahawanan ini di peringkat sekolah rendah lagi di mana unsur-unsur keusahawanan digabungkan dalam mata pelajaran matematik. Kesenambungannya diteruskan di peringkat menengah rendah melalui mata pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu yang diperkenalkan bermula tahun 1991 serta di peringkat menengah atas melalui mata pelajaran elektif vokasional dan teknologi (PPK, 2004).

Di bidang pertanian pula, pendidikan pertanian itu sendiri telah diperkenalkan pada peringkat sekolah rendah lagi. Tajuk berkaitan pertanian yang terdiri daripada komponen menjaga tumbuhan hiasan, memelihara ikan hiasan dan menanam sayuran dimasukkan di dalam mata pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu Sekolah Rendah (KHBSR) yang dipelajari oleh pelajar-pelajar tahun 4, 5 dan 6. Di peringkat menengah rendah pula (tingkatan 1 hingga 3), komponen pertanian diajar dalam mata pelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu Sekolah Menengah (KHBSM) manakala di peringkat menengah atas (tingkatan 4 dan 5), bidang pertanian ditawarkan sebagai mata pelajaran elektif teknologi (Sains Pertanian dan Agroteknologi) yang mana ia ditawarkan di SMK (Sains Pertanian sahaja) dan SMT (Sains Pertanian dan Agroteknologi). Satu lagi ialah elektif vokasional yang terbahagi kepada dua jenis iaitu Mata Pelajaran Vokasional (MPV) teknotani di SMK dan Kursus Vokasional Pertanian (KVP) ditawarkan di SMT (PPK, 2004).

Selepas persekolahan menengah atas, para belia ini juga berpeluang untuk meneruskan pendidikan yang khusus dalam bidang-bidang keusahawanan pertanian seperti di Institut Pertanian, Kolej Komuniti, Kolej Swasta serta Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA) dan Swasta (IPTS) di seluruh negara. Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani melalui langkah yang proaktif telah melancarkan Skim Usahawan Belia Tani. Golongan belia yang terlibat dalam skim ini dihantar berkursus di Jepun untuk mempelajari selok belok pertanian moden. Projek ini mendapat kerjasama kerajaan-kerajaan negeri yang mengkhusus kepada pengeluaran makanan dengan matlamat mewujudkan usahawan tani yang berjaya menghasilkan produk pertanian berskala besar; dan memperolehi pendapatan bersih tidak kurang daripada RM3000 sebulan (Kementerian Asas Tani, 2006).

Mengikut beberapa kajian yang telah dijalankan dan laporan oleh jabatan perangkaan menunjukkan secara realitinya pada hari ini, peratus atau angka belia yang terlibat dalam bidang kerjaya usahawan atau usahawan tani ini amat kecil tidak seperti yang diharapkan. Menurut Laporan Jabatan Perangkaan Malaysia (2009), peratusan usahawan di Malaysia agak kecil iaitu tidak melebihi 26% daripada keseluruhan penduduk bekerja dalam tempoh 25 tahun. Peratusan itu juga menunjukkan arah yang menurun daripada 25.1% pada 1982 kepada 20.9% pada 2008.

Manakala penglibatan usahawan mengikut kohort umur pula menunjukkan bidang usahawan di Malaysia dipelopori oleh mereka yang agak berumur, di mana 59.5% usahawan pada tahun 2008 terdiri daripada mereka yang berumur 45 hingga 64 tahun. Kajian Sharifah Irda Natasha (2005) menunjukkan usahawan tani yang telah diiktiraf sebagai peladang jaya di Malaysia sebahagian besarnya (46.9%) berumur melebihi 46 tahun, manakala hanya (15.6%) berumur kurang dari 30 tahun. Kajian oleh Zainalabidin et al. (2011) juga mendapati 55.7% peladang di Semenanjung Malaysia terdiri daripada mereka yang berumur 46 tahun keatas. Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani iaitu Datuk Mohd Johari Baharum dalam ucapannya semasa menyampaikan sijil kepada peserta Program Inkubator Usahawan Belia Tani di Jerteh, Terengganu pada 20 Oktober 2009 telah menjelaskan bahawa industri pertanian masa kini amat kurang diceburi oleh golongan muda dan negara kini agak terdesak serta memerlukan pelapis usahawan tani daripada golongan muda (Portal Rasmi Jabatan Veterenar Pulau Pinang, 2009). Situasi ini jelas menunjukkan bahawa negara kita sangat ketandusan usahawan tani terutama dari kalangan belia.

Fatimah Mohd Arshad (2005) melaporkan walaupun kerajaan telah menggariskan perancangan dan strategi yang merangkumi penyediaan persekitaran perniagaan yang menggalakkan, pendidikan latihan yang berterusan, insentif fiskal, sokongan kredit, teknologi dan infrastruktur yang mencukupi dalam dokumen pembangunan keusahawannya, namun bilangan usahawan tani yang dilahirkan masih di bawah kadar yang dijangka. Aidit dan Husnizam (2005) melaporkan bahawa memang ada golongan belia yang berjaya dalam industri pertanian dan membuktikan bahawa pertanian itu merupakan satu perniagaan yang menguntungkan tetapi angka peratus yang terlibat dalam bidang ini adalah terlalu kecil. Norsida Man (2008) dalam kajiannya terhadap persepsi belia tani terhadap pertanian dan keperluan pendidikan pertanian, melaporkan bahawa walaupun banyak program dan rancangan pendidikan belia tani dianjurkan oleh kementerian dan agensi yang berkaitan, namun jumlah penyertaan belia sebagai belia tani masih tidak menunjukkan peningkatan yang memberangsangkan.

Namun sebaliknya terdapat kajian-kajian seperti kajian Zakaria (1998), Hisyamuddin (2007), Rohana (2010) dan beberapa kajian lain yang menunjukkan sememangnya remaja atau belia-belia ini mempunyai tekad yang tinggi untuk menjadikan bidang keusahawanan atau keusahawanan tani sebagai bidang kerjaya mereka apabila menamatkan pengajian.

Rohana (2010), dalam kajiannya terhadap minat kerjaya pelajar yang mengambil elektif Mata Pelajaran Vokasional (MPV) teknotani mendapati daripada 182 pelajar yang memilih kerjaya dibidang pertanian, 107 orang atau (58.8%) daripadanya mempunyai minat kerjaya sebagai usahawan tani.

Zakaria (1998) melaporkan 54.3% responden yang terdiri daripada pelajar-pelajar Tingkatan 5 Sekolah Menengah Vokasional Pertanian, menyatakan mereka bercita-cita untuk menjadi usahawan pertanian. Manakala kajian Hisyamuddin (2007), mendapati 133 orang pelajar daripada 166 pelajar bidang keusahawanan yang dikaji mempunyai tekad keusahawanan yang tinggi.

Tekad keusahawanan mempunyai impak yang penting dalam mempengaruhi keputusan seseorang itu untuk menjadi usahawan. (Zaidatol Akmaliah, 2007). Tekad merupakan pencetus kepada tingkah laku seterusnya dalam aktiviti berkaitan perniagaan di mana seseorang yang bertekad untuk menjadi usahawan bukanlah sekadar angan-angan tetapi melibatkan perancangan, pengorbanan masa, tenaga, keupayaan ilmu, kemahiran dan kemampuan diri untuk sanggup menanggung risiko dan kegagalan (Zaidatol Akmaliah dan Hisyamuddin, 2010).

Ciri-ciri keusahawanan yang sedia ada dalam diri seseorang antara elemen yang dikenal pasti dapat mempengaruhi tekad keusahawanan seseorang. Ini seperti yang dijelaskan oleh Kuratko dan Welsch (1994) di mana ciri-ciri keusahawanan di dalam diri seseorang boleh menggalakkannya menceburi bidang keusahawanan. Selain itu, kajian lepas juga menunjukkan bahawa efikasi keusahawanan juga merupakan faktor yang boleh mempengaruhi tekad keusahawanan seseorang. Zaidatol Akmaliah dan Hisyamuddin (2010), menjelaskan bahawa efikasi keusahawanan merupakan faktor yang penting dan mempunyai hubungan yang signifikan dengan tekad keusahawanan. Ini diperkuatkan lagi dengan penjelasan oleh Naktiyok et al. (2010) yang menjelaskan bahawa efikasi keusahawanan mempunyai pengaruh yang kuat terhadap tekad keusahawanan seseorang

Tekad keusahawanan seseorang juga berkait rapat dengan nilai sosial iaitu mengambil kira bagaimana budaya masyarakat setempat dilihat menghargai aktiviti keusahawanan (Thomas dan Muller 2000). Baughn et al. (2006) menjelaskan bahawa persepsi seseorang terhadap sokongan komuniti terhadap kerjaya keusahawanan memainkan peranan yang efektif dalam meningkatkan tekad keusahawanan seseorang.

1.3 Penyataan Masalah

Bilangan belia yang betul-betul menceburi bidang keusahawanan tani di Malaysia adalah sangat sedikit tidak seperti yang diharapkan. Bukti kekurangan belia yang menceburi bidang keusahawanan atau keusahawanan tani ini adalah seperti yang telah dilaporkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (2009), Aidit dan Husnizam (2005), Norsida Man (2008) dan Zainalabidin et al. (2011). Namun sebaliknya terdapat kajian-

kajian seperti kajian Zakaria (1998), Hisyamuddin (2007), Rohana (2010) dan beberapa kajian lain yang menunjukkan remaja atau belia-belia ini bertekad untuk menjadikan bidang keusahawanan atau keusahawanan tani sebagai bidang kerjaya mereka apabila menamatkan pengajian.

Isunya di sini ialah mengapa pelajar-pelajar yang bercita-cita, berminat dan bertekad untuk menjadi usahawan tani ini, tidak memilih kerjaya sebagai usahawan tani apabila mereka menamatkan pengajian mereka. Dalam kajian ini penyelidik memfokuskan kepada kajian berkaitan tekad berbanding cita-cita dan minat kerana tekad menggambarkan kontinum tertinggi di mana menjadi seorang usahawan bukan sekadar angan-angan tetapi melibatkan perancangan, pengorbanan masa, tenaga, keupayaan ilmu, kemahiran dan kemampuan diri untuk sanggup menanggung risiko dan kegagalan (Zaidatol Akmaliah dan Hisyamuddin, 2010)..

Pengkaji juga memilih untuk menentukan hubungan di antara ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan serta nilai sosial keusahawanan tani dengan tekad keusahawanan tani. Ini adalah kerana terdapat kajian yang menunjukkan terdapatnya hubungan ciri-ciri keusahawanan dengan tekad keusahawanan (Radzali, 1991), hubungan efikasi keusahawanan dengan tekad keusahawanan (Naktiyok et al., 2010) dan hubungan tekad keusahawanan dengan nilai sosial (Linan et al., 2011).

Oleh itu kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti tahap tekad keusahawanan tani dalam kalangan pelajar pertanian di samping mengenal pasti hubungan tekad keusahawanan tani dengan ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial usahawan tani. Penyelidik berpendapat kajian ini adalah penting bagi mengenal pasti tahap tekad keusahawanan tani pelajar serta faktor-faktor yang mempengaruhi tekad keusahawanan tani mereka agar boleh dijadikan panduan untuk memupuk tekad keusahawanan tani para pelajar sehingga mereka menjadikan usahawan tani sebagai kerjaya sebenar mereka. Penyelidik memilih untuk menjalankan kajian tekad keusahawanan tani ini kerana ingin mengenal pasti tekad keusahawanan tani pelajar pertanian diperingkat sekolah.

Perbezaan kajian ini dengan kajian-kajian yang telah dijalankan sebelum ini ialah kebanyakannya kajian sebelum ini tertumpu kepada tekad keusahawanan secara umum dan tertumpu kepada golongan lepasan sekolah. Di antara kajian-kajian tersebut ialah seperti kajian oleh Wan Syukry (2004), Hisyamuddin (2007), Zaidatol Akmaliah dan Hisyamuddin (2010), Rohana (2010) dan Zakaria (1998).

1.4 Objektif Kajian

Kajian ini bertujuan menentukan samada terdapat hubungan yang signifikan antara ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial keusahawanan tani dengan tekad keusahawanan tani pelajar serta membandingkan tekad keusahawanan tani berdasarkan beberapa faktor demografi pelajar. Objektif khusus kajian ini adalah seperti berikut:

1. Menentukan tahap tekad keusahawanan tani, ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial keusahawanan tani pelajar.
- 2.. Menentukan hubungan ciri-ciri keusahawanan, efikasi keusahawanan dan nilai sosial keusahawanan tani dengan tekad keusahawanan tani pelajar.
3. Membandingkan perbezaan tekad keusahawanan tani berdasarkan jantina, pekerjaan ibu dan bapa, pengalaman berniaga pelajar, aliran yang diikuti pelajar serta pelajar di lokasi sekolah bandar dan luar bandar.

1.5 Persoalan Kajian

1. Apakah tahap tekad keusahawanan tani pelajar.
2. Apakah tahap ciri-ciri keusahawanan diri pelajar.
3. Apakah tahap efikasi keusahawanan pelajar.
4. Apakah tahap nilai sosial keusahawanan tani pelajar.
5. Adakah terdapat hubungan yang signifikan antara ciri-ciri keusahawanan dengan tekad keusahawanan tani.
6. Adakah terdapat hubungan yang signifikan antara efikasi keusahawanan dengan tekad keusahawanan tani.
7. Adakah terdapat hubungan yang signifikan antara nilai sosial keusahawanan tani dengan tekad keusahawanan tani.
8. Adakah terdapat perbezaan yang signifikan tekad keusahawanan tani berdasarkan faktor demografik iaitu jantina, jenis pekerjaan ibubapa, pengalaman perniagaan, aliran pengajian serta lokasi sekolah pelajar.

1.6 Kepentingan Kajian

Kepentingan kajian ini dapat dilihat dari sudut pelajar, tenaga pengajar, pentadbir sekolah, penggubal kurikulum serta masyarakat umum.

Pelajar akan mengetahui kepentingan ciri-ciri keusahawanan diri, kepercayaan dan keyakinan serta kemampuan diri sendiri dan serta pengaruh individu yang rapat dengan mereka dalam meningkatkan tekad keusahawanan tani mereka.

Tenaga pengajar yang mengajar subjek keusahawanan dan subjek pertanian berperanan mengeluarkan pelajar yang akan memilih kerjaya sebagai usahawan tani apabila menamatkan pengajian mereka nanti. Hasil daripada dapatan kajian ini, tenaga pengajar dapat mengenalpasti tekad pelajar untuk menceburi kerjaya sebagai usahawan tani serta faktor-faktor yang boleh mempengaruhi tekad pelajar untuk menjadi usahawan tani. Oleh itu tenaga pengajar boleh menyediakan perancangan dan strategi pengajaran yang berkesan bagi memastikan minat terhadap kerjaya sebagai usahawan tani dipupuk dengan menerapkan efikasi keusahawanan diri.

Kajian ini juga dapat memberi panduan kepada pentadbir sekolah agar dapat memberi penekanan kepada aspek-aspek yang boleh meningkatkan tekad keusahawanan tani pelajar di dalam perancangan strategik sekolah.

Bagi penggubal kurikulum keusahawanan dan pertanian, hasil kajian ini boleh memberi panduan agar kurikulum yang diimplimentasi sepatutnya menggabungkan elemen yang boleh meningkatkan ciri-ciri keusahawanan pelajar, meningkatkan keyakinan dan kepercayaan pelajar bahawa mereka mampu membuka perniagaan pertanian sendiri apabila menamatkan pengajian nanti.

Masyarakat umum juga boleh menggunakan dapatan kajian ini sebagai panduan untuk meneroka maklumat berkaitan kerjaya usahawan tani dan seterusnya memberi sokongan dan galakan kepada belia yang bertekad menceburi kerjaya sebagai usahawan tani.

Semoga hasil kajian ini boleh memberi panduan kepada pihak berkaitan dalam memupuk minat pelajar-pelajar tersebut sehingga menjadi realiti dan seterusnya memenuhi hasrat murni kerajaan untuk melihat pertumbuhan bilangan usahawan khususnya usahawan dalam bidang pertanian. Kepada pengkaji-pengkaji bidang keusahawanan pertanian pula, diharapkan kajian ini dapat menjadi perintis kepada kajian-kajian seterusnya dalam bidang ini.

1.7 Batasan Kajian

Kajian ini adalah terbatas kepada pelajar-pelajar pertanian tingkatan 4 di sekolah menengah kebangsaan dan sekolah menengah vokasional pertanian di zon tengah Semenanjung Malaysia iaitu di Negeri Perak, Negeri Selangor, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Pahang. Populasi sasaran kajian ini meliputi pelajar-pelajar Tingkatan 4 tahun 2012 yang mengambil mata pelajaran aliran pertanian di sekolah menengah kebangsaan dalam zon tengah Semenanjung Malaysia dan dua sekolah menengah vokasional pertanian di Semenanjung Malaysia.

1.8 Definisi Istilah

1.8.1 Tekad Keusahawanan Tani

Zaidatol Akmaliah dan Hisyamuddin (2010) mentakrifkan tekad sebagai situasi pemikiran yang mengajak penumpuan, pengalaman dan tingkah laku seseorang kepada sesuatu objektif yang khusus. Dalam kajian ini, tekad keusahawanan tani pelajar bermaksud tahap kesedaran minda yang mengajak kepada penumpuan, pengalaman dan tingkah laku pelajar tersebut ke arah mencapai objektif membuka perniagaan di bidang pertanian. Tekad keusahawanan tani responden kajian diukur berdasarkan 10 item skala tekad keusahawanan tani yang diubahsuai dari alat ukur yang digunakan oleh Hisyamuddin (2007) dan Zaidatol Akmaliah dan Hisyamuddin (2

1.8.2 Ciri-Ciri Keusahawanan

Cunningham (1991) mentakrifkan ciri-ciri keusahawanan merupakan nilai, sikap dan keperluan yang merangsang tindakan usahawan. Setiap usahawan bertindak selari dengan nilai, dan segala tingkah laku individu adalah hasil daripada usaha untuk memenuhi kehendak dan keperluan mereka di bidang keusahawanan.

Dalam kajian ini, pengkaji memfokuskan kepada lima ciri-ciri keusahawanan iaitu motivasi yang diketengahkan oleh McClelland (1961), Zaidatol Akmaliah dan Habibah (1997); kreativiti dan inovasi oleh Zimmerer dan Scarborough (1996), Stump dan Tymon (2001); Keyakinan diri oleh Timmons et.al (2004), Zaidatol Akmaliah dan Habibah (1997) ; Lokus kawalan dalaman oleh Timmons et.al (2004), Brockhaus (1987) dan Kesanggupan mengambil risiko oleh Abdul Aziz dan Zakaria (2004), Timmons (2004), Erdem (2001). Ciri-ciri keusahawanan responden kajian diukur berdasarkan 35 item skala ciri-ciri keusahawanan yang diadaptasi dan diubahsuai dari alat ukur yang digunakan oleh Chek Pit Chow (2002).

i. Motivasi

Ab.Aziz (2003) mentakrifkan motivasi sebagai daya penggerak ke arah pencapaian sesuatu keperluan dan kehendak apabila seseorang melihat hasil tindakan mampu untuk memenuhi matlamat yang diinginkan. Dalam kajian ini, motivasi bermaksud kemampuan pelajar mendorong diri sendiri memulakan perniagaan pertanian mereka dan mengendalikannya sehingga berjaya mencapai matlamat yang diinginkan.

ii. Kreativiti dan Inovasi

Norita et al. (2007) mentakrifkan kreativiti dan inovasi sebagai keupayaan menyesuaikan diri dengan perubahan permintaan dari pelanggan dan perniagaan serta berupaya untuk bertindak balas secara fleksibel terhadap perubahan. Kreativiti dan inovasi dalam kajian ini adalah berkaitan kebolehan mencipta sesuatu produk yang baru serta kebolehan mengubahsuai produk yang sedia ada kepada produk yang lebih berkualiti dalam memenuhi permintaan pelanggan dan perubahan dalam dunia perniagaan.

iii. Keyakinan Diri

Timmons (2004) mendefinisikan keyakinan diri adalah kepercayaan kepada kebolehan dan kemampuan diri sendiri tanpa ragu-ragu dan keyakinan ini berterusan dalam diri seseorang. Dalam kajian ini keyakinan diri bermaksud keyakinan kepada kebolehan diri sendiri dalam melaksanakan aktiviti keusahawanan tani dan boleh membuat keputusan dengan yakin untuk menyelesaikan sesuatu masalah.

iv. *Lokus Kawalan Dalam*

Timmons (2004) telah mentakrifkan lokus kawalan dalaman merupakan keyakinan diri sendiri yang mengawal kejayaan atau kegagalan pada masa hadapan dan ia bukan bergantung pada tuah atau nasib semata-mata. Nilai kejayaan adalah bergantung kepada komitmen diri sendiri. Lokus kawalan dalaman dalam kajian ini bermaksud kepercayaan individu bahawa untuk mencapai sesuatu kejayaan ianya bergantung kepada usaha dan komitmen diri sendiri dan bukannya berdasarkan nasib semata-mata.

v. *Kesanggupan Mengambil Risiko*

Usahawan yang bersedia mengambil risiko yang tinggi akan lebih cepat membuat keputusan dengan menggunakan maklumat yang sedikit dan masa yang diambil dalam membuat sesuatu keputusan juga singkat (Abd.Aziz dan Zakaria, 2004). Dalam konteks kajian ini, kesanggupan mengambil risiko ialah kebolehan menghadapi sesuatu risiko yang tinggi dalam perniagaan pertanian dan bersedia mengurus risiko itu dengan bijak .

1.8.3 Efikasi Keusahawanan

Efikasi keusahawanan merujuk kepada kepercayaan yang kuat terhadap kebolehan serta kemampuan diri sendiri bahawa yakin untuk melaksanakan peranan dan tugas yang khusus berkaitan keusahawanan dengan jayanya (Krueger dan Carsrud, 1993). Dalam kajian ini, efikasi keusahawanan pelajar ialah berkaitan dengan kepercayaan dan keyakinan terhadap kebolehan serta kemampuan diri sendiri, kebolehan menerima tekanan dan kekuatan dalaman untuk menjalankan tugas sebagai seorang usahawan pertanian. Efikasi keusahawanan responden kajian diukur berdasarkan 10 item skala efikasi keusahawanan umum yang diadaptasi dan diubahsuai dari alat ukur yang digunakan oleh Hisyamuddin (2007).

1.8.4 Nilai Sosial Keusahawanan Tani

Nilai sosial bermaksud pengaruh daripada keluarga, rakan rapat, masyarakat dan budaya sesebuah negara terhadap penentuan keputusan kerjaya keusahawanan seseorang (Linan et al., 2011). Dalam kajian ini, nilai sosial keusahawanan tani adalah berkaitan persepsi pelajar terhadap penghargaan, persetujuan dan pengaruh daripada keluarga, rakan rapat, masyarakat dan budaya negara terhadap kerjaya keusahawanan tani. Nilai sosial keusahawanan tani responden kajian diukur berdasarkan 14 item skala nilai sosial keusahawanan tani yang mana 8 item diadaptasi dan diubahsuai dari alat ukur Linan et al. (2011) sementara 6 item lagi dibina sendiri oleh penyelidik berdasarkan rujukan literatur.

BIBLIOGRAFI

- Abdul Aziz Abd.Rahman (2000). *Kemahiran Sosial Asas*. Utusan Publication & Distributor Sdn. Bhd., Kuala Lumpur.
- Abdul Aziz Yusuf (1998). *Asas-Asas Keusahawanan*. Petaling Jaya: Prentice Hall (M) Sdn. Bhd.
- Ab. Aziz Yusof (2003). *Prinsip Keusahawanan*. Prentice Hall: Pearson Malaysia Sdn. Bhd
- Ab. Aziz Yusof & Zakaria Yusof (2004). *Prinsip Keusahawanan*. Petaling Jaya: Pearson Malaysia Sdn. Bhd.
- Ab. Aziz Yusof (2010). *Usahawan dan Keusahawanan*. Kuala Lumpur: Scholarmind Publishing Sdn. Bhd
- Abd Hair Awang, Suraiya Ishak, Mohd Yusof Husssain & Asmadi Mohammad (2010). Cabaran dan Sikap Usahawan Dalam Skim Belia Tani. *Malaysia Journal of Youth Studies*, 3 , 88-110
- Ab. Mumin Bin Ab. Ghani (2005). *Penerapan Budaya Keusahawanan Dalam Masyarakat Islam: Seminar Keusahawanan Islam Peringkat Kebangsaan 2005*. Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya: Kuala Lumpur, 6 September.
- Abu Bakar Hamed (2006). *Keusahawanan dan Pengurusan Perniagaan Kecil*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Adachi, T. (2007). Cultural Adjustment Difficulties and Career Development of International College Students. *Journal of Career Assessment* 15: 338-350
- Aidit, G. & Husnizam. Y. (2005). *Pembentukan Generasi Belia Selangor 2005: Satu Pengamatan*. Kuala Lumpur: Institut Perkembangan Minda.
- Aizat Mohd Nasurdin, Noor Hazlina Ahmad & Chow Ee Lin (2009). Examining a Model of Entrepreneurial Intention Malaysian Using SEM Procedure. *European Journal of Scientific Research*, 33(2): 365-373.
- Ajzen, I. & M. Fishbein (1980). *Implementing Attitudes and Predicting Social Behavior*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Ajzen, I. (1991). *The Theory of Planned Behavior*. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211.
- Allen, K.R. (2003). *Launching New Ventures. An Entrepreneurial Approach* (3rd ed.). US: Houghton Mifflin Company.

- Akhtar Ali, Keith J.Topping, RiazH.Tariq (2011). Entrepreneurial Attitudes among Potential Entrepreneurs. *Pak.J.Commer. Soc.Sci.*, 5(1), 12-46.
- Amirhossein Alibaygi dan Mehrdad Pouya (2011). Socio-Demographic Determinants of Entrepreneurial Intentions: A case from Iran. *African Journal of Business Management*, 5(34), 13316-13321.
- Amran Awang, Khairul Anuar Subari, Abdul Rashid Said Ashgar (2003). Faktor Kontekstual Organisasi dan Prestasi EKS: Impak Terhadap Kecenderungan Keusahawanan. *Cadangan Projek Penyelidikan*, Universiti Teknologi MARA, Perlis.
- Ary, D., Jacobs, L.C. & Rozavieh, A. (2002). *Introduction to Research in Education*. Belmont USA: Wadworth/Thompson Learning.
- Auken, H.V., Fry, F.L., & Stephens, P. (2006). The Influence of Role Models on Entrepreneurial Intentions. *Journal of Development Entrepreneurship*, 11(2), 157-167
- Autio E., R.H Keeley, M.Klofsten, G.C. Parker & M.Hay. (2001). Entrepreneurial intent among students in Asia, Scandinavia and USA. *Enterprise and Innovation Management Studies* 2(2): 145-160
- Baharu Kemat (1994). *Orientasi Sikap Keusahawanan di Kalangan Pelajar Politeknik di Malaysia*. Tesis Sarjana. Universiti Utara Malaysia.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change, *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Bandura, A. (1982). Self-efficacy: Mechanism in human agency. *American Psychologist*, 37: 122-147.
- Basu, A. and Virick, M.(2008) "Assessing entrepreneurial intentions amongst students: A comparative study" *12th Annual Meeting of the National Collegiate of Inventors and Innovators Alliance*, Dallas, USA.
- Baughn, C., Chua, B.L. and Neupert, K. (2006), "The normative context for women's participation in entrepreneurship: a multi-country study", *Entrepreneurship Theory & Practice*, 30 (5), 687-708.
- Betz, N.E., & Luzzo, D.A. (1996). Career assessment and the Career Decision - Making Self-Efficacy Scale. *Journal of Career Assessment*, 4, 413-428.
- Bird, B. & Jelinek, M. (1988). The Operation of Entrepreneurial Intention. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 13(2), 21-29.
- Boyd, N.G & G.S. Vozikis .(1994). The influence of self efficacy on the development of entrepreneurial intentions and actions. *Entrepreneurship Theory and Practice*. 18(4): 63-67.

- Brandstatter, H.(1997). Becoming an entrepreneur – a question of personality structure. *Journal of Economic Psychology*, 18(2-3), 157-177.
- Brockhaus, R.H. (1980). Risk taking propensity of entrepreneurs. *Academy of Management Journal* 23(3): 509-520.
- Brockhaus, R.H. (1987).Entrepreneurial folklore.*Journal of Small Business Management*, 25(3), 1- 6.
- Bygrave, W.D. (1977). *The Portable MBA in Entrepreneurship* (2nd ed.) US: John Wiley and Sons, Inc.
- Carr , J.C. & Sequeira, J.M. (2007). Prior family business exposure as intergenerational influence and entrepreneurial intent: A Theory of Planned Behavior approach. *Journal of Business Research*, 60,1090 - 1098
- Chek Pit Chow (2002). *Ciri-Ciri Keusahawanan di Kalangan Pelajar Sekolah Menengah di Wilayah Persekutuan*. Tesis Sarjana Pendidikan. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Chell, E., Haworth, J. & Brearley, S.(1991). *The Entrepreneurial Personality*. London: Routledge.
- Chen, C., R.Green, and A.Crick. (1998). The Self-efficacy Expectations and Occupational Preferences of Females and Males. *Journal of Business Venturing*, 13(4), 295-316.
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. New York: John Willey and Sons.
- Chai Jiang & Li Liang (2001). TPB Model and Analysis of Higher Agricultural College Students'Entrepreneurial Intentions:Case Study of Hebei Agricultural University. *Teaching and research project of Hebei Agricultural University* (10-B5)
- Choo, S. & Wong, M. (2006). Entrepreneurial Intention: Triggers and Barriers to New Venture Creations in Singapore.*Singapore Management Review*, 28(2), 47-64.
- Crant, J. (1996). The proactive personality scale as a predictor of entrepreneurial intentions. *Journal of Small Business Management*, 34(3), 42-49.
- Creswell. J.W. (2005). *Educational Research Planning, Conducting and Evaluating Quantitive and Qualitative Research* (2nd ed.).Pearson Education. University of Nebraska-Lincoln.

Cunningham, B.J. & Lischeron, J.(1991). Defining Entrepreneurship. *Journal of Small Business Management*, 29(1), 25-28.

Dictionary of Cultural Literacy: Economics. (2012).
<http://www.answers.com/library/Economics+Dictionary-cid-152>
(diakses pada 20 Desember 2012)

David A.Kirby (2003). *Entrepreneurship*. London: McGraw-Hill Education.

Davidsson, P. (1995). Determinants of Entrepreneurial Intentions. *Working Paper presented at RENT IX Workshop, Piacenza, Italy*, November 23-24, 1995.

De Noble, A., D. Jung and S. Ehrlich (1999). *Entrepreneurial Self-Efficacy: The Development of a Measure and its Relationship to Entrepreneurial Action*. In: *Frontiers of Entrepreneurship Research*, Reynolds, R.D., W.D. Bygrave, S. Manigart, C.M. Mason, G.D. Meyer, H.J. Sapienze and K.G. Shaver (Eds.). P and R Publication Inc., Waltham MA., pp: 73-78.

Doughlas, E.J., & Sheperd, D.A. (2002). Self-Employment as a Career Choice: Attitudes, Entrepreneurial Intentions, and Utility Maximization. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 81-90.

Edgar, I. & Buelens, M. (2008). Competing Models of Entrepreneurial Intentions. The Influence of Entrepreneurial Self-Efficacy and Attitudes. *International Entrepreneurship Education and Training, IntEnt 2008 Conference, Oxford, Ohio, USA*. (17-20 July 2008).

Eng Lee Hui (2004). *Traits Of Successful Vegetable Entrepreneurs At Ringlet, Cameron Highlands*. Kertas Projek. Universiti Putra Malaysia.

Erdem, F. (2001). A cultural approach toward risk taking propensity and tolerance for ambiguity of entrepreneurs. *Akdeniz IIBF Dergisi*, 2, 43-61.

Fatimah Mohd Arshad . (2005). *Strategi Lahirkan Usahawan Tani Berdaya Maju*. Utusan Malaysia Online – Rencana

Fayolle, A. (2005). Evaluation of Entrepreneurship Education: Behaviour Performing or Intention Increasing , *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 2(1), 89-98.

Fraenkel, J. & Wallen, N. (2007). *How to Design and Evaluate Research in Education*. New York, NY: McGraw-Hill.

Gall. M.D, Gall J.P & Borg W.R. (2003). *Educational Research an Introduction* (7th ed.). Allyn and Bacon: United States.

- Ginzberg, E. (1972). Towards a Theory at Occupational Choice: A Restatement. *Vocational Guidance Quarterly*, 20 Mac 1972, pg. 169-176.
- Guilford, J.P. (1956). *Fundamental Statistics in Psychology and Education*. (p. 145) New York: McGraw Hill.
- Hart, M. And Harrison, R. (1992). Encouraging enterprise in Northern Ireland: constarints and apportunities. *Irish Business and Administrative Research*, 13, 104-116.
- Henderson, R. & Robertson, M. (2000). Who wants to be entrepreneur? Young adult attitudes to entrepreneurship as a career. *Career Development International*, 5(6), 279-287.
- Hisrich, R.D., Peters, M.P & Shepard D.A. (2008). *Entrepreneurship (International Edition)*. Singapore: The McGraw-Hill Education Asia.
- Hisrich, R.D., & Peters, M.P (2002). *Entrepreneurship (5th ed.)*. US: The McGraw-Hill Companies, Inc..
- Hisyamuddin Hassan (2007). *Hubungan Faktor Terpilih Dengan Tekad Keusahawanan Mengikut Persepsi Pelajar*. Tesis Sarjana. Universiti Putra Malaysia.
- Holland, J.L. (1985a). *Making Vocational Choices: A Theory of Career Vocational Personalities and Work Environment (2nd ed.)*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Holland, J.L. (1996). *The occupations findert*: Odessa, Florida: Psychological Assesment Resources.
- Hisrich, R.D. & Peters, M.P. (1995). *Entrepreneurship: Starting, Developing, and Managing a New Enterprise (3rd ed)*. Chicago: Irwin.
- Ira Apriyanti (2008). *Work Culture Among Agro-Entrepreneurs*. Tesis Sarjana. Universiti Putra Malaysia.
- Ishfaq, A., M.N. Muhammad, A.Zafar, Z.S. Muhammad, U.Ahmad, R.Wassim & A.Naveed.(2010). Determinants of Student's Entrepreneurial Career Intentions: Evidence from Business Grduates. *European Journal of Social Science*, 15(2), 14-22.
- Jabatan Perangkaan Malaysia (2009). *Siaran Khas Penyiasatan Tenaga Buruh, Usahawan di Malaysia*. Siri 4(1), 2009.
- Jackson, T. & Vitberg, A. (1987). Career Development, Part 1: Careers and Entrepreneurship. *Personnel*, 64 (2), 12-17.

- Johnson, B.R. (1990). Toward a multidimensional model of entrepreneurship: the case Of achievement motivation and the entrepreneur. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 14(3), 39–54.
- Kamariah Othman, Wan Jamaliah Wan Jusoh & Yaakob Anas (2004). *Determinants of Entrepreneurial Intention Among Universiti Tenaga Nasional Students*. UNITEN International Business Management Conference 2004, Kuantan, Pahang, Malaysia, 6-7 December.
- Kamarudin Bin Mohd Akil (2007). *Motivasi Memulakan Perniagaan dan Hubungan Dengan Kejayaan Perniagaan Usahawan Bumiputera*. Tesis Sarjana. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Kamus Dewan Edisi Keempat (2005). Kuala Lumpur: *Dewan Bahasa dan Pustaka*.
- Kaplan, J.M. (2001). *Getting Started in Entrepreneurship*. Canada: John Wiley and Sons, Inc.
- Kaplan. J.M. & Warren, A.C. (2007). *Patterns of Entrepreneurship* (2nd ed.). US: John Willey and Sons Inc.
- Karimi S, Biemans, H., Lans, T., Arasti, Z., Chizari, M., Mulder, M. (2011). Application of Structural Equation Modelling to Assess the effect of Entrepreneurial Characteristics on Students' Entrepreneurial Intentions. *Proceedings of ECIE 2011, The 6th European Conference on Entrepreneurship and Innovation, Robert Gordon University, Aberdeen, Scotland*, pp. 954-967.
- Karr, A.R. (1985). Labor letter. *The Wall Street Journal*, 1 November.
- Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani (2012). <http://www.moa.gov.my/web/guest/pertanian> (diakses pada 14 Jun 2012).
- Kementerian Pembangunan Usahawan (1997). *Keusahawanan Pendekatan Amali*.
- Kolvereid, L. (1996). Prediction of Employment Status Choice Intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 21(1), 47-57
- Krejcie, R.V and Morgan D.W (1970) *Determining Sample Size for Research Activities*. *Education and Psychological Measurement*, 30, 608-619.
- Krueger , N.F., & Casrud, A.L. (1993). Entrepreneurial Intentions: Applying the theory of planned behaviour. *Entrepreneurship & Regional Development*, 5, 315 – 330.
- Krueger, N.F. & Brazeal, D.V. (1994). Entrepreneurial Potential Entrepreneurs, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 20, 91-104.

- Krueger , N.F., Reilly, M.D. & Casrud, A.L. (2000).Competing Model of Entrepreneurial Intentions: *Journal of Business Venturing*, 15, 411-432.
- Kuratko, D.F., Welsch, H.P. (1994). *Entrepreneurial Strategy: Text and Cases*. The Dryden Press. Hartcourt Brace College Press.
- Linan, F., Urbano, D., & Guerrero, M. (2011): Regional variations in entrepreneurial cognitions: Start-up Intentions of University Students in Spain, *Entrepreneurship & Regional Development: An International Journal*, 23(3-4), 187-215.
- Lucas, W.& S.Cooper. (2004). *Enhancing self efficacy to enable entrepreneurship: The case of CMI's connections*. MIT Sloan School of Management Working Paper 4489-04 (Mei 2004), Cambridge MA, US.
- Mahfoor Haji Harron (2007). *Transformational Issues and Direction of the Malaysian Agricultural Industry: The Agro-entrepreneur* Dalam Fatimah Mohamad Arshad, Bisant Kaur dan Armin Mahir Abdullah. *50 Years of Malaysian Agriculture-Transformational Issues Challenges & Direction*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia, pp 752-770.
- Malaysia (2006). Rancangan Malaysia keSembilan (RMK 9) 2006-2010. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Berhad.
- Malaysia (2010). Rancangan Malaysia keSepuluh (RMK 10) 2010-2014. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Berhad.
- Markmann, G.D. (1999).*The role of cognitive mechanism for predicting new venture formation*.Contrasting theoretical perspective. Tesis PhD yang tidak diterbitkan.University of Colorado at Boulder: UMI Publishing.
- Markmann, G.D., & Baron, R.A. (2003). Person entrepreneurship fit: why some people are more successful as entrepreneurs than others. *Human Resource Management Review*, 13, 281-301.
- McClelland, D.C. (1961). *The Achieving Society*. Van Nostrand: Princeton, N.J.
- Meeks, Michael D.(2004). *Antecedents of entrepreneurial decision: An empirical analysis of three predictive models*. Disertasi PhD.University of Michigan Ann Arbor. University of Colarado at Boulder.
- Meredith, G.M., Nelson, R.E. & Neck, P.A. (1982). *The practice of entrepreneurship*.Geneva: International Labour Office.

- Mohammad Ismail, Shaiful Annuar Khalid, Mahmod Othman, Kamaruzaman Jusoff , Norshimah Abdul Rahman, Kamsol Mohamed Kassim & Rozihana Shekh Zain (2009). Entrepreneurial Intention among Malaysian Undergraduates. *International Journal of Business Management*, 4(10): 54-58.
- Mohd Salleh Hj. Din (1992). *Pembangunan Enterprise Keusahawanan dan Perniagaan Kecil di United Kingdom: Implikasi Kepada Malaysia*. Kertas Kerja Bengkel Program Pembangunan Usahawan. 25-27 Ogos.
- Moore, C.F. (1986). Understanding entrepreneurial behavior. In J. A. Pearce, II & R. B. Robinson, Jr., (Eds.) *Academy of Management Best Papers Proceedings*. Forty-sixth Annual Meeting of the Academy of Management, Chicago.
- Muhammad Mu'az Mahmud, Zainalabidin Mohamed, Golnaz Rezai dan Mad Nasir Shamsudin (2011). The Influence of Personality Traits and Demographic Factors on Agro-Entrepreneurship Education among Graduates. *2011 International Conference on Innovation, Management and Service IPEDR* , 14 (2011).
- Naktiyok, A., Nur Karabey, C., Gulluce A.C. (2010). Entrepreneurial Self-Efficacy and Entrepreneurial Intention: The Turkish Case. *International Entrepreneurship Management Journal*, 6, 419-435.
- Nematoolah Shiri, Davoud Mohammadi and Seyed Mahmoud Hosseini (2012). Entrepreneurial Intention of Agriculture Students: Effects of Role Model, Social Support, Social Norm and Perceive Desirability. *Archives of Applied Science Research*, 2012, 4(2): 892-897
- Noraini Mohd. Noor & Norisham A.Rahim (2008). Kecenderungan Pelajar-Pelajar Institut Kemahiran Mara (IKM) Johor Bahru Terhadap Bidang Keusahawanan. *Buletin Fakulti Pendidikan*, UTM, Skudai, Johor.
- Noraini Idris (2010). *Penyelidikan Dalam Pendidikan*. Malaysia: McGraw-Hill.
- Nor Aishah Buang (2002). *Asas Keusahawanan*. Shah Alam: Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Nor Fadhilah Nasharuddin & Halimah Harun (2010). Aspirasi Kerjaya di Kalangan Pelajar-Pelajar Institusi Pengajian Tinggi Awam. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 35(1), 11-17
- Nor Hasma Md. Ali (1995). *Usahawan Bumiputera Dalam Industri Kecil: Satu Tinjauan di Kuala Lumpur*. Tesis Sarjana. Universiti Malaya.
- Norhasni Binti Zainal Abidin (2007). *Belia Usahawan Tani Siswazah: Isu dan Cabaran*. Projek Penyelidikan. Universiti Putra Malaysia.

- Norita Deraman, Amanurah Mohamad, Shuhymee Ahmad, Habshah Bakar, Mohamad Yusop Mohd Jani, Mohd Khairuddin Hashim (2007). *Keusahawanan*. Shah Alam: Mc Graw-Hill.
- Norsida Man (2008). Persepsi Belia Tani Terhadap Pertanian dan Keperluan Pendidikan Pertanian. *Jurnal Pembangunan Belia Malaysia*, (1), 99-114
- Nunally, J.C. (1978). *Psychometric Theory*. New York: McGraw –Hill.
- Olson, D. H. (1985). Commentary: Struggling with congruence across theoretical models and methods. *Family Process*, 24, 203-207.
- Osikabor, B., Adecope, A.A., Ibrahim, A.G., Ibrahim, F.M., Babayemi, O.F. & Olantunji, B.T. (2011). Animal-Agriculture Based Entrepreneurship: Descriptive Norms, Perceived Economic Viability and Behavioural Intention Among Final Year Agriculture Related Students in Ibadan, Nigeria. *Asian Journal of Agricultural Sciences*, 3(2), 87-93.
- Pallant, J. (2006). *A step by step guide to data analysis using SPSS for windows*. Open University Press, Buckingham, Philadelphia.
- Portal Rasmi Jabatan Perkhidmatan Veterinar Pulau Pinang (2009). http://www.jpvp.gov.my/index.php?option=com_content&view=article&id=258%3Aperuntukan-dicadang-ditambah-bagi-program-inkubator-usahawan-belia-tani&catid=61%3Aaakhbar&Itemid=136&lang=en (diakses pada 3 Januari 2013)
- Pulilan Campus. Agriculture Entrepreneurship. <http://josephlardizabal.webs.com/Agriculture%20Entrepreneurship/Agriculture%20Entrep%20module.pdf>. (diakses pada 28 Mac 2012)
- Pusat Perkembangan Kurikulum (2004). *Mata Pelajaran Vokasional di Sekolah Harian*. Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Radzali bin Hassan (1991). *Seminar: Sikap Dan Sifat-Sifat Yang Diperlukan Dalam Pembangunan Usahawan*. Kuala Lumpur: Kementerian Perusahaan Awam.
- Ramayah, T. & Zainon Haron (2005) Entrepreneurial Intention Among Universiti Sains Malaysia (USM) Students. *International Journal of Management & Entrepreneurship*, 1, (1), 21-29.
- Reza Mohavedi, Hadi Fathi (2011). Assessing Agriculture Students Attitude Towards Entrepreneurship. *International Journal of Agriculture: Research and Review*, 1(4), 168-173.
- Robinson, P.B., Stimpson, D.V., Huefner, J.C. & Hunt, H.K. (1991). An Attitude Approach to the Prediction of Entrepreneurship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 15(4), 13-31.

- Rohana Binti Abdul Rahim (2010). *Minat Kerjaya, Efikasi Kendiri Keputusan Kerjaya, Kemahiran Employability, dan Pilihan Kerjaya Pelajar Vokasional Pertanian di Semenanjung Malaysia*. Tesis PhD. Universiti Putra Malaysia.
- Roslan Bin Hussin (2003). *Kecenderungan Keusahawanan di Kalangan Pelajar Sekolah Menengah Agama Rakyat di Negeri Perak*. Tesis Sarjana Pendidikan. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rosy Mastura Yahya (2009). *Keberkesanan Program Usahawan Muda Dalam Kalangan Pelajar Sekolah Menengah Negeri Terengganu*. Tesis Sarjana. Universiti Putra Malaysia.
- Schwarz, E.J., Wdowick, A.W., Almer-Jarz, D.A. & Breiteneker, R.J. (2009). The Effects of Attitudes and Perceived Environment Conditions on Students' Entrepreneurial Intent: An Austrian Perspective. *Education & Training*, 51(4), 272-291.
- Scott, M.G. & Twomey, D.F. (1988). The long term supply of entrepreneurs: Students career aspirations in relation to entrepreneurship. *Journal of Small Business Management*, 26(2), 5-13.
- Seyyed Mohammad Kazim Hatemi, Sayed Mahmood Hosseini and Ahmad Rezvanter (2012). Explaining Entrepreneurial Intention among Agricultural Students: Effects of Entrepreneurial Self-efficacy and College Entrepreneurial Orientation. *Research Journal of Business Management* 6(3): 94-102.
- Shabbir, A. & Di Gregerio, S. (1996). An Eximination of The Relationship Between Women's Personal Goals and Structural Factor Influencing Their Decision to Start a Business: The Case of Pakistan. *Journal of Business Venturing*. 11, 507-529
- Shahrin Bin Hashim & Herdy Bin Bailun (2010). Perbandingan Faktor–Faktor Yang Mempengaruhi Proses Pengajaran Dan Pembelajaran Antara Sekolah Di Bandar Dan Luar Bandar. http://eprints.utm.my/10533/1/Perbandingan_Faktor.pdf (diakses pada 23.1.2013)
- Shahrin Bin Hashim & Noraini Binti Radio (2008). Ciri Personaliti Keusahawanan Pelajar Tahun 2 Sph Fakulti Pendidikan Universiti Teknologi Malaysia, Skudai, Johor. http://eprints.utm.my/10533/1/Perbandingan_Faktor.pdf (diakses pada 3.3.2014)
- Shamsuddin Bin Jusoh. (2002). *Persepsi Guru dan Pelajar Sekolah Menengah di Kelantan Terhadap Penerapan Ciri-Ciri Keusahawanan*. Tesis Sarjana. Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Shapero, A. & L. Sokol. (1982). Social Dimension of Entrepreneurship. Dalam *The Encyclopedia of Entrepreneurship*, disunting oleh C.Kent, hlm. 72-79. Englewoods Clifts. Prentice Hall.
- Sharifah Irda Natasha (2005). *Traits And Characteristics of Peladang Jaya*. Kertas Projek. Universiti Putra Malaysia.
- Sharifah Kamaliah Syed Sofian (1996). *The Identification Of Entrepreneurial Characteristics Among Secondary School Students in The District of Hulu Langat, Selangor Darul Ehsan*, Tesis Sarjana. Universiti Putra Malaysia.
- Shaver, K.G. & Scott, L.R. (1991). Person, process, choice: the psychology of new venture creation. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 16(2), 23-45.
- Sinar Harian (2012). *Kukuh Dasar Agromakanan Negara*. 18 Disember 2012, hlm 25, 28, 37
- Siti Hawa Binti Mohamed Idris. (2009). *Kecenderungan Keusahawanan di Kalangan Pelajar Bidang Kejuruteraan di Institusi Pengajian Tinggi Awam di Kawasan Utara Semenanjung Malaysia*. Tesis Sarjana. Universiti Utara Malaysia.
- Stephen, Jr. & Robert, Jr. (2012). *New Venture Creation: Entrepreneurship For The 21st Century*. Singapore: Mc Graw-Hill Education(Asia).
- Stumpf, S.A. & Tymon, Jr. W.G. (2001). Consultant of entrepreneur? Demystifying the "war of talent". *Career Development International*, 6(1), 48-56.
- Super D.E. (1976). *Career Education and Meanings of Work*. Washington D.C: US Department of Health, Education and Welfare.
- Tan, W.L., Siew, L.K., Tan, W.H. & Wong, S.C. (1995). Entrepreneurial Spirit Among Tertiary Students in Singapore. *Journal of Enterprising Culture*, 3 (2), 211-227.
- Teo Sock Kim. (1996). Women entrepreneurs of Singapore. Dlm. Low Aik Meng & Tan Wee Lian (pnvt). *Entrepreneurs, entrepreneurship & culturing culture*, hlm. 254-289. Singapore: Addison-Wesley Publishing Company.
- Thomas, A.S. & Muller, S.L. (2000). A case for comparative entrepreneurship: assessing the relevance of culture. *Journal of International Business Studies*, 31(2), 287-305
- Timmons, T.A, Smollen, L.E.S. & Dingee, A.L.M. (1977). *New Venture Creation: A Guide to Small Business Development*. Ontario: Rihard D Irwin.

- Timmons, J.A.(1989). *The Entrepreneurial Mind*. Brickhouse Publishing Company.
- Timmons, J.A.(2004). *New Venture Creation: Entrepreneurship in the 21st Century*. Homewood IL: Richard D.Irwin Publishing.
- Tuckman, B.W. (1978). *Conducting Educational Research*. 2nd Ed. Harcourt: Brace Jovanich Inc.
- Vesala, K.M., Peura, J. & McElwee, G. (2007), "The Split Entrepreneurial Identity of the Farmer". *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 14(1), pp. 48 – 63
- Wafa, N. A and Tatiana, S.M. (2012). Who wants to be an entrepreneur? Entrepreneurial intentions among Saudi university students. *African Journal of Business Management* , 6(11), 4029-4040
- Wan Syukry Wan Drani (2004). *Pengaruh Personaliti Terhadap Kecenderungan Keusahawanan*. Tesis Sarjana Yang Tidak Di Terbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Wickham, P.A. (2004). *Strategic Entrepreneurship* (3rd ed.). Harlow: Prentice Hall.
- Yahya Buntat & Asadul Khair Osman (2010). Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Belia Melayu di Felda Bukit Aping Barat, Kota Tinggi, Johor Memilih Sektor Pertanian Sebagai Satu Kerjaya. pp. 1-7. *Jurnal Yang Tidak Diterbitkan*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Yusof Boon, Sapiah Bohari (2010). Kesiediaan Untuk Menceburi Bidang Keusahawanan Di Kalangan Pelajar-Pelajar Bumiputera Tingkatan Empat Di Tiga Buah Sekolah Sekitar Skudai, Johor. http://eprints.utm.my/10533/1/Perbandingan_Faktor.pdf (diakses pada 3.3.2014)
- Zafir Mohd Makhbul, Fazilah Mohamad Hasan (2003). *Siri Pengurusan Menjadi Usahawan: Panduan Menubuhkan dan Menguruskan Perusahaan Secara Profesional*. Kuala Lumpur: PTS Publication & Distributors Sdn. Bhd.
- Zahra, S.A., Jennings, D.F., & Kuratko, D.F. (1999). The antecedents and consequences of firm-level entrepreneurship: The state of the field. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 24(2), 45-63.
- Zaidatol Akmaliah Lope Pihie dan Habibah Elias (1997). *Keusahawanan dan Motivasi Diri*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.

Zaidatol Akmaliah Lope Pihie, Abd.Rahim Bakar & Mohd. Majid Konting (2002). Pelaksanaan Pendidikan Keusahawanan di Malaysia: Kesan Terhadap Aspirasi Keusahawanan Pelajar. *Pertanika Journal Science*, 10(1), 53-61.

Zaidatol Akmaliah Lope Pihie & Afsanah Bagheri (2011). Entrepreneurial Attitude and Entrepreneurial Efficacy of Technical Secondary School Students. *Journal of Vocational Education & Training*, 62(3), 351-366.

Zaidatol Akmaliah Lope Pihie & Hishamuddin Hassan (2010). *Memperkasa Tekad Keusahawanan Pelajar*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.

Zainalabidin Mohamed, Golnaz Rezai dan Mad Nasir Shamsudin (2011). The Effectiveness of Entrepreneurship Extension Education Among the FOA Members in Malaysia. *Current Research Journal of Social Sciences*, 3 (1), 17-21

Zakaria Bin Abdul Rahman (1998). *Pembinaan dan Pengujian Modul Latihan Keusahawanan Pertanian di Kalangan Pelajar Sekolah Menengah*. Tesis Ph.D. Universiti Kebangsaan Malaysia.

Zimmerer, T.W. & Scarborough, N.M. (1996). *Entrepreneurship and new venture formation*. New Jersey: Prentice Hall.